

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Světlá nad Sázavou, Nádražní 228

Nádražní 228, 582 91 Světlá nad Sázavou

Identifikátor školy: 600 002 870

Termín konání inspekce: 13. – 19. listopad 2003

Čj.:	112-280/03-011072
Signatura:	kk1kx502

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (dále ZUŠ) je zřízena na základě usnesení Zastupitelstva kraje Vysočina č. 045/05/01/ZK ze dne 18. 9. 2001, ve znění změn schválených usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 151/03/2003/ZK ze dne 17. 6. 2003. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je zařazena rozhodnutím MŠMT č. j. 28895/2001-21 ze dne 23. 1. 2002, s účinností od 18. 9. 2001, jako příspěvková organizace. Škola má kapacitu 500 žáků. Podle tohoto rozhodnutí je oprávněna poskytovat vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru ve škole s adresou Světlá nad Sázavou, Nádražní 228 a na odloučeném pracovišti v Golčově Jeníkově. Výuka tanečního oboru probíhá ve školním roce 2003/2004 mimo pracoviště uvedená ve výše citovaném rozhodnutí.

Podle výkazu o ZUŠ k 15. 10. 2003 měla škola 418 žáků: hudební obor – 249 žáků v I. stupni a 27 žáků ve II. stupni základního studia, výtvarný obor celkem 90 žáků, literárně-dramatický obor 37 žáků a taneční obor 15 žáků. V hudebním oboru byly počty žáků vyučovaných ve hře na jednotlivé hudební nástroje a v pěvecké hlasové výchově, s výjimkou hry na housle, rovnoměrně zastoupeny. Ve škole jsou v potřebném rozsahu zřízeny skupiny pro výuku hudební nauky, komorní, souborové, orchestrální hry a sborového zpěvu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Jeden učitel ve výtvarném oboru, který plně pokrývá výuku tohoto oboru, a polovina učitelů hudebního oboru splňují předpoklady stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Značná část učitelů nesplňuje podmínky stanovené výše uvedeným právním předpisem, někteří splňují podmínku pouze odborné nebo pouze pedagogické způsobilosti. Jeden učitel si v současné době doplňuje vysokoškolské odborné vzdělání.

Organizační struktura školy byla stanovena organizačním řádem, náplně práce zaměstnanců byly písemně stanoveny ředitelem školy. Některé kompetence z oblasti plánování, organizování a kontrolní činnosti jsou přeneseny i na zástupce ředitele. Vnitřní informační systém je funkční. Zásadní informace jsou předávány zaměstnancům písemnou formou a projednávány jsou na jednáních pedagogické rady, kterých se účastní všichni zaměstnanci školy včetně učitelů pobočky školy. Umělecká rada nebyla ve škole zřízena, aktivně pracují předmětové komise. Hospitační činnost je méně častá a postrádá hlubší rozbor činnosti učitelů.

Sebevzdělávání učitelů je ředitelem podporováno, výrazně je využíváno učiteli výtvarného a literárně-dramatického oboru. Nekvalifikovaným učitelům je věnována běžná péče. Ředitel školy stanovil kritéria pro hodnocení zaměstnanců. Plánování v oblasti lidských zdrojů je součástí koncepčního záměru ředitele.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru mají dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova je majetkem města Světlá nad Sázavou. Hudební obor má pro individuální výuku nezbytný počet prostorově vyhovujících učeben, z nichž jedna slouží současně i jako ředitelna a kancelář administrativního pracovníka. Výuka přípravné hudební výchovy, hudební nauky, souborů a dechového orchestru byla realizována v dalších učebnách, jejichž prostorové dispozice jsou pro tyto účely dosti stísněné. Odloučené pracoviště je umístěno v běžných třídách základní školy. Výtvarnému oboru slouží jedna nepříliš prostorná místnost s přilehlým kabinetem určeným k ukládání pomůcek, výtvarných materiálů a žákovských prací. Většina učeben byla vybavena starším opotřebovaným nábytkem. V prostorách školy byly instalovány vkusné práce žáků výtvarného oboru. Některé prostory školní budovy působily méně příznivým estetickým dojmem, protože údržbářské práce a vyřazování zastaralých předmětů nebyly systematicky prováděny. Prostory byly pravidelným úklidem udržovány v čistotě.

Škola byla vybavena potřebnými hudebními nástroji, notovým materiálem a některými pomůckami, nezbytnými pro názornou výuku hudebně teoretických předmětů. Hudební nástroje jsou pravidelnou péčí udržovány v dobrém stavu. Vybavení výtvarného oboru odbornou literaturou a pomůckami představuje základ potřebný pro plnění vzdělávacího programu oboru. V nižší míře byly školní učebny vybaveny audiovizuální technikou. Výpočetní techniku pro využití při výuce škola neměla. Vybavování odloučeného pracoviště nebyla věnována zvláštní pozornost, převážně zde bylo využíváno vybavení základní školy.

Výhledový plán školy obsahoval část zaměřenou na zkvalitňování materiálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti, tato problematika byla v obecnější poloze částečně formulována také v ročním plánu. Při řešení otázek obnovy, rozšiřování a modernizace vybavení školy vycházel ředitel z osobních poznatků a reagoval také na podněty učitelů.

Česká školní inspekce hodnotí materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávací program školy je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

V hudebním oboru jsou uplatňovány učební plány pro základní umělecké školy, schválené MŠMT dne 26. 6. 1995 pod č.j. 18418/95 s účinností od 1. 9. 1995. Výchovně-vzdělávací činnost výtvarného oboru probíhá podle varianty A učebních osnov schválených MŠMT pod č. j. 15865/2000-22 a podle učebních plánů schválených MŠMT pod č. j. 18455/2002-22 s platností od 1. 9. 2002.

Kontrolou rozvrhů hodin a zařazení žáků do výuky hudební nauky, komorní hry, hry v souboru a hry v orchestru bylo na vzorku žáků zjištěno, že učební plány jsou pro jednotlivé žáky v hudebním oboru dodržovány. Z předložené dokumentace bylo shledáno, že také týdenní hodinová dotace i předmětová skladba výuky ve výtvarném oboru odpovídá schváleným učebním plánům. Realizace učebních plánů obou sledovaných oborů je ve školním roce 2003/2004 v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Kontrola povinné dokumentace byla při inspekci zaměřena na kvalitu administrativního zpracování průběhu a ukončování studia. Z protokolů bylo zjišťováno konání komisionálních zkoušek ve školním roce 2002/2003. Talentové zkoušky, na jejichž základě byli žáci zařazeni do základního studia, a postupové zkoušky byly u všech kontrolovaných žáků doloženy protokolem. O konání závěrečných zkoušek ve výtvarném oboru protokoly nebyly ve škole pořizovány. Kontrolou protokolů o konání závěrečných zkoušek v hudebním oboru, v návaznosti na seznam absolventů předložený při inspekci, shledala inspekce nepřesnosti v evidenci a vykazování absolventů a v některých případech i v aplikaci ustanovení vyhlášky o základních uměleckých školách, týkajících se ukončování studia. V některých případech byly zjištěny rozdíly v údajích v jednotlivých dokumentech (výkaz individuálně vyučovaných žáků, katalog o průběhu studia, třídní kniha individuálně vyučovaných žáků, protokoly o komisionálních zkouškách). Kontrola vedení pedagogické dokumentace ředitelem školy je častá, občas ale postrádá větší důslednost. V naprosté převaze povinná dokumentace v hudebním a výtvarném oboru zachycovala průběh vzdělávání průkazně.

Ve sledovaných hodinách během inspekce probíhala výuka podle platných učebních osnov. Dodržování učebních osnov ředitel školy průběžně kontroluje. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Organizace vzdělávací činnosti byla jasně stanovena rozvrhy hodin. Vhodným způsobem byly zohledňovány potřeby dojíždějících žáků a psychohygienické zásady, zejména u nejmladších žáků dělením individuální výuky do dvou kratších lekcí v týdnu. Školní řád srozumitelně určoval žákům pravidla výchovně-vzdělávací činnosti založená na právech a povinnostech. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání byly žákům a rodičům nezletilých žáků poskytovány prokazatelným způsobem. Pro osobní kontakt s učiteli mohou rodiče využívat účast na schůzkách při třídních a veřejných vystoupeních žáků. O výsledcích vzdělávací práce školy byli rodiče dostatečně informováni. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru

Česká školní inspekce zjistila, že ve sledovaných hodinách byly cíle výuky stanoveny vždy vhodně a přiměřeně vzhledem k plnění učebních osnov s ohledem na věk a schopnosti jednotlivých žáků, a to i v případech spojování výuky do skupinek žáků stejných nebo různých ročníků.

Ve většině sledovaných hodin byla zaznamenána věcně i odborně správná výuka, absence odborné a pedagogické způsobilosti učitelů měla částečně negativní vliv na kvalitu výuky.

Individuální výuka byla většinou realizována v učebnách se základním vybavením nábytkem a hudebními nástroji. Akustické vlastnosti učeben byly dobré. Při individuální výuce byly využívány potřebné hudební nástroje a notový materiál. Materiální podpora při kolektivní výuce měla nižší úroveň.

Sledovaná výuka byla téměř vždy vhodně organizována, byla většinou vhodně metodicky vedena, tempo výuky a psychohygienické podmínky byly až na výjimky velmi dobré. V některých hodinách učitelé pozitivně ovlivňovali učení žáků vlastním příkladem. Motivace učitelů byla převážně účinná, hodnocení mělo povzbuzující charakter a občas bylo využíváno

sebehodnocení žáků. V průběhu sledované výuky byla akceptována stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky, často byl vytvářen prostor pro vyjadřování vlastního názoru žáka.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru

Výuka byla funkčně organizována ve skupinách, jejichž velikost vycházela z prostorových podmínek. Složení skupin odpovídalo maximální snaze o respektování mentální vyspělosti žáků.

Učivo bylo rozpracováno do ročních plánů podle platných učebních osnov. Sledovaná výuka měla jasně stanovené vzdělávací cíle a realizované postupy plně směřovaly ke splnění těchto cílů.

Výrazný pozitivní vliv na kvalitu vzdělávacího procesu ve sledovaných hodinách mělo zabezpečení výuky učitelem s požadovanou kvalifikací.

Pro efektivní výuku byly ve sledovaných hodinách vytvořeny velmi dobré materiální podmínky, žáci měli pro práci dostatek pracovního materiálu. Pro motivační působení byly využívány rozmanité formy práce s výtvarným dílem a dalšími uměleckými formami.

Zadávané úkoly byly pro žáky technicky přiměřené a tematicky přitažlivé. Vysvětlení pracovních postupů bylo srozumitelné. Zadané úkoly směřovaly k rozvíjení výtvarného myšlení a citění žáků a přispívaly k rozvíjení schopnosti žáků komunikovat verbálními i nonverbálními prostředky. Školní inspekce kladně hodnotí učení prožitkem. Během výuky byly respektovány potřeby žáků v oblasti psychohygieny.

Žáci projevovali o činnosti přirozený zájem a aktivně na zadaných úkolech pracovali. Vzájemná důvěra a respekt vedly k vytvoření vstřícné pracovní atmosféry. Vyučující umožnila žákům vyjadřovat vlastní názory a pocity, respektovala individuální tvůrčí přínos žáků. Bylo prováděno průběžné hodnocení výsledků práce žáků, s cílem dalšího povzbuzení a ocenění snahy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru měly vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování výsledků vzdělávání je ve škole vytvořen funkční systém, kdy dochází k rozboru zjištěných výsledků. Existuje zpětná vazba, při níž na základě analýzy těchto výsledků dochází k dalšímu plánování a organizování výchovně vzdělávací činnosti.

Škola eviduje výsledky a úspěšnost žáků v soutěžích, přehlídkách, koncertech a vystoupeních, má přehled o svých absolventech při přijímání na další typy středních a vysokých škol. Vlastní evaluační nástroje škola nemá.

Průběh vzdělávání a výchovy v hudebním a výtvarném oboru základní umělecké školy hodnotí Česká školní inspekce jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Porovnáním rozhodnutí o zařazení ZUŠ do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s platnou zřizovací listinou byl shledán soulad v údajích obou dokumentů.
- Ve výchovně-vzdělávací činnosti školy je významným pozitivním faktorem mezioborová spolupráce pedagogických pracovníků.
- Žáci školy jsou trvale úspěšní při přijímání ke studiu na střední umělecké školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – vydané MŠMT dne 23. 1. 2002 pod č. j. 28 895/2001-21,
2. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – k č. j. 28 895/2001-21,
3. Zřizovací listina – schválená usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina dne 18. 9. 2001, ve znění změn ze dne 17. 6. 2003,
4. výkaz o ZUŠ podle stavu k 15. 10. 2003,
5. příloha k výkazu o ZUŠ podle stavu k 15. 10. 2002,
6. výhledový plán školy – 29. 8. 2003 vydal ředitel školy,
7. plán práce školy na školní rok 2003/2004 – bez data,
8. výroční zprávy o činnosti školy – 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003,
9. organizační řád – vydaný 31. 1. 2002 krajem Vysočina,
10. provozní řád – 10. 1. 2001 vydal ředitel školy,
11. školní řád – 28. 8. 2001 vydal ředitel školy,
12. doklady o vzdělání pedagogických pracovníků,
13. podklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků,
14. zápisy z pedagogických rad – 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003,
15. zápisy z kontrol a hospitací ředitele školy – 2003/2004,
16. zápisy z porad předmětových komisí – 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003,
17. katalogy o průběhu studia – hudební obor, výtvarný obor,
18. rozvrhy hodin v hudebním a výtvarném oboru – 2003/2004,
19. třídní knihy pro individuální a kolektivní výuku hudebního oboru – 2003/2004,
20. třídní knihy výtvarného oboru – 2003/2004,
21. kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků v hudebním oboru – 2003/2004,
22. protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách v hudebním a výtvarném oboru – 2002/2003,
23. žákovské sešity ZUŠ,
24. výsledky soutěží v letech 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003,
25. tematické plány učiva pro pěvecký sbor, pěveckou hlasovou výchovu, přípravnou hudební výchovu, hudební nauku a výtvarný obor – 2003/2004,
26. seznam absolventů školy ve školním roce 2002/2003.

ZÁVĚR

Počet učitelů bez požadované kvalifikace je značně vysoký. Vzhledem k pedagogickým a uměleckým zkušenostem většiny učitelů jsou však personální podmínky převážně vhodné. Organizační struktura je funkční, kontrolní činnost není vždy zcela důsledná. Velmi dobře pracují předmětové komise a výborné je úzké propojení činnosti výtvarného a literárně-dramatického oboru.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací činnosti v hudebním a výtvarném oboru představují základní úroveň nutnou pro efektivní plnění vzdělávacího programu. Některé nedostatky jsou ve škole vnímány a jsou přijímána opatření k jejich postupnému odstraňování.

V průběhu výuky hudebního oboru základní umělecké školy zjistila Česká školní inspekce převažující pozitivum. Vysoce hodnotí aktivní přístup pedagogických pracovníků k vytváření podmínek pro dodržování učebních plánů při vzdělávání jednotlivých žáků. Mimořádně kvalitní jsou průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislava Šouláková	L. Šouláková v. r.
Člen týmu	Mgr. Marie Nováková	M. Nováková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Bohuslava Valová
Mgr. Stanislav Pulkrab

V Jihlavě dne 16. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. prosince 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Karel Čížek

Karel Čížek v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Zborovská 3, 586 01 Jihlava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-06	k2-1003/04-11072
Zřizovatel	2004-01-06	k2-1003/04-11072

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.